

J&E

Megfelelő vizsgálat

Az európai
természetvédelem
hatékony eszköze

Megfelelő vizsgálat

Megfelelő vizsgálat – Az európai természetvédelem hatékony eszköze

Hungarian translation

© 2016 Justice and Environment (J&E)

Contact coordinator: info@justiceandenvironment.org

The preparation of this document received funding from the Central European Initiative. The sole responsibility for the present document lies with the authors and CEI is not responsible for any use that may be made of the information contained therein.

1. Mi az a megfelelő vizsgálat?

A megfelelő vizsgálat egy olyan mechanizmus, amely a Natura 2000 területeket hivatott megvédeni a káros emberi behatásoktól, különösen az építéssel járó tervektől és beruházásoktól. Tulajdonképpen úgy működik, hogy a tervezett tevékenységek lehetséges hatásainak értékelését kívánja meg, mielőtt azok a hatóság által engedélyezésre kerülnek. Ha egy terv végrehajtásának jelentős káros hatása lehet egy Natura 2000 területre, a hatások megelőzéséhez szükséges intézkedéseket kell találni. A megfelelő vizsgálat nélkül a beruházás vagy terv nem engedélyezhető.

A megfelelő vizsgálatot az EU Élőhelyvédelmi Irányelvének (Irányelv) 6. cikke szabályozza. Azonban ennél többről is szó van: az EU Bírósága (Bíróság) számos ügyben konkretizálta ezt a szabályt. Ebben a rövid útmutatóban a megfelelő vizsgálatnak mind a szabályozása, mind annak esetjoga bemutatásra kerül.

2. Hogyan működik?

Az EU Irányelve úgy rendelkezik, hogy azok engedélyezése előtt vizsgálatot kell folytatni minden olyan terv vagy beruházás hatásait illetően, amelynek valószínűleg jelentős hatása lesz arra a Natura 2000 területre (különleges természetmegőrzési terület - "SPA" vagy közösségi jelentőségű természeti terület - "SCI"). A terv és beruházás kifejezéseket itt tágan kell értelmezni. Ezek lehetnek építéssel járó beruházások vagy olyan beavatkozások, amelyek a terület állapotára káros hatással járhatnak.

3. A megfelelő vizsgálat 4 lépésből áll

1. Screening – azt határozza meg, hogy egy terv vagy beruházás az érintett területre járhat-e jelentős hatással. A jelentős hatást feltételezni kell, és sor kell keríteni a 2. lépésre, kivéve, ha bizonyított, hogy a beruházás nem veszélyezteti a terület természeti terület védelmével kapcsolatos célkitűzéseket.

2. Hatásbecslés – itt azonosítják a területre ható specifikus hátrányos hatásokat és a veszélyeztetettség mértékét. A hatásbecslésnek a legjobb elérhető tudományos ismereteken kell nyugodnia, és figyelembe kell vennie a kumulatív (összeadódó) hatásokat. Ebben a fázisban kerül sor a megelőző intézkedések meghatározására és vizsgálatára is. Ha egy terv vagy beruházás sértheti a terület állapotát, az összes feltárt megelőző intézkedés ellenére is, akkor azt a hatóságok főszabály szerint nem engedélyezhetik.

3. Alternatívák vizsgálata – amennyiben a terv vagy a beruházás káros hatással lehet egy terület állapotára, úgy egy a célok elérésére alkalmas, de a káros hatásoktól mentes változatot (pl. egy a tervezettől eltérő elhelyezkedés) kell következő lépésként keresni.

4. Kivételes engedélyezés – ha nincs jobb elérhető alternatíva, úgy a terv vagy a beruházás kivételesen engedélyezhető, amennyiben ahhoz közérdek fűződik. Az ennek meg nem felelő beruházások nem engedélyezhetők. Ha a terv vagy beruházás kivételes engedélyezésére kerül sor, a várható kedvezőtlen hatással arányos, azt ellensúlyozó helyreállítási és fejlesztési feladat elvégzését kell előírni.

4. A megfelelő vizsgálatról elérhető további információk

- [A J&E rövid útmutatója a megfelelő vizsgálat szabályozásáról és esetjogáról](#) (2016)
- [Civil szervezetek honlapja a Natura 2000-ről magyarul](#)
- [Az Európai Bizottság honlapja a Natura 2000 irányelvekről angolul](#)